

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
(07-08 KASIM 2009)

GENEL KONULAR

SORU 1. Aşağıdaki her bir şık için verilen kavramları, bunların birbirleriyle ilişkisini gösterecek şekilde kısaca açıklayınız.

- a) Azalan Verimler Kanunu/Ölçeğe göre getiri
- b) Maliye politikası/Para politikası
- c) İkame etkisi/Gelir etkisi
- d) Para arzı/Enflasyon

SORU 2. Aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız.

- a) Talebin fiyat esnekliği
- b) Ödemeler dengesi
- c) Say Kanunu
- d) Dolaylı vergi
- e) Vergiyi doğuran olay

SORU 3. Aşağıdaki şıklardan yalnızca birini cevaplandırınız.

- a) Muhasebede tahakkuk esasını ile nakit esasını açıklayınız.
- b) Muhasebede ihtiyatlılık ilkesini açıklayınız.

SORU 4. Vergiden kaçınma ve vergi kaçırmaya birer örnek veriniz, aralarındaki farkları açıklayınız.

SORU 5. Bütçe ilkelerini yazınız ve iki tanesini açıklayınız.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
(07-08 KASIM 2009)

ÖZEL HUKUK

SORU 1. Tüm hisse senetleri nama yazılı olan YZ İnşaat Taahhüt A.Ş.'nin (Şirket) esas sözleşmesinde "*pay devirlerinde yönetim kurulu gerekçe göstermeksizin pay defterine kayıttan imtina edebilir*" şeklinde bir hüküm bulunmaktadır. Bu şirkette pay sahibi olan A, payını B'ye devretmiş ve yönetim kurulu da B'yi gerekçe göstermeksizin pay defterine kaydetmemiştir.

- a) B, Şirket'te pay sahibi sıfatını kazanmış mıdır?
- b) Bu pay B'ye A'dan miras yoluyla geçseydi ilk soruya vereceğiniz cevap değişir miydi? Neden?
- c) B, pay defterine kaydedilmemiş olmasına rağmen Şirket'in genel kuruluna katılabilir mi? Neden?
- d) A, payını devrettiği, ancak yönetim kurulunca pay defterine kaydedilmeyen B'ye genel kurulda oy kullanması için vekalet vermiş olsun. Şirket yönetim kurulu pay defterine paysahibi olarak kayıt etmediği B'nin, A'dan vekalet alarak genel kurulda oy kullanmasına karşı çıkabilir mi? Tartışınız?

(20 puan)

SORU 2. A ile B arasında bir taşınmaz satış vaadi sözleşmesi yapılmış ve B, satın almayı taahhüt ettiği taşınmaz karşılığında çek keşide etmiştir.

- a) Taşınmazın kendisine devredilmediği varsayımı altında, B keşide ettiği çekten cayabilir mi? Açıklayınız.
- b) A'nın taşınmazını B'ye devrettiğini ve daha sonra, bu çeki C'ye ciro ettiğini, daha sonra C'nin de H'ye ciro ettiğini; ancak H'nin, bu çeki ibraz süresinde bankaya ibraz edemediğini varsayalım. H'nin ibraz süresi içinde çeki ibraz edememiş olmasına karşı C'ye aralarındaki temel ilişkiye dayanarak talepte bulunma hakkı olup olmadığını tartışınız.

(10 Puan)

SORU 3. A ile B arasında bir borç sözleşmesi yapılmış ve bu sözleşmenin teminatı olarak B, sahip olduğu taşınmazı ipotek etmek yerine, A ile taşınmaz satış vaadi sözleşmesi yapmıştır. Taşınmaz satış vaadi sözleşmesinde satış bedeli öngörülmüş ve bu bedelin A tarafından ödendiği ifade edilmiştir. Bunun dışında taraflar, borcun geri ödenmesi halinde taşınmaz satış vaadi sözleşmesinin feshedileceğine ilişkin ayrı bir sözleşme daha yapmışlardır.

a) Taraflar arasındaki taşınmaz satış vaadi sözleşmesi geçerli midir? Tartışınız. **(3 Puan)**

b) B'nin satış vaadi sözleşmesi yapmak yerine, A'dan almış olduğu borcun teminatı olarak, A'ya bir taşınmazını ipotek etmiş olduğunu varsayalım. Borcun geri ödenmemesi halinde, tarafların hak ve yükümlülüklerini açıklayınız. **(3 Puan)**

c) B, satış vaadi sözleşmesi yapmak yerine, A'dan almış olduğu borcun teminatı olarak, A'ya bir taşınmazını devretmiş olsun. Taraflar arasında yapılan ikinci bir sözleşme ile A'nın, alacağı kendisine ödendiğinde B'den satın almış olduğu taşınmazı geri verme yükümlülüğü altına girmiş olduğunu varsayalım. Taraflar arasında yapılan ikinci sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını tartışınız. (4 Puan)

(10 Puan)

SORU 4. Anonim ortaklıklarda oy hakkının donması hangi durumlarda gerçekleşir? Oy hakkının donmasının sonuçları nelerdir? Açıklayınız.

(10 Puan)

SORU 5. Halka açık olmayan X Turizm A.Ş. (Şirket) turistik tesis işletmesiyle uğraşan ve hisse senetleri nama yazılı olan bir şirkettir. Şirket 2008 olağan genel kurul toplantısını yapmak üzere, toplantı davetini TTSG'de ilan etmiş ve toplantı daveti pay sahiplerine elektronik posta ile gönderilmiştir. Genel kurul toplantısında, gündemde yer alan madde çerçevesinde, şirket sermayesinin 100.000 TL'den 150.000 TL'ye artırılmasına karar verilmiştir.

Aşağıdaki soruları, aksi belirtilmediği sürece, birbirinden bağımsız olarak yanıtlayınız.

a) Pay sahiplerine toplantı davetinin elektronik posta ile gönderilmesinin genel kurulda alınan kararların geçerliliğine etkisini tartışınız.

c) Toplantıya katılmamış olan oy hakkında imtiyazlı pay sahibi A, imtiyazlı pay sahipleri genel kurulunun onayı alınmadığını ileri sürerek, mahkemeden sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararının iptalini talep etmiştir. Şirket ise, sermaye artırımının imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal etmediğini savunarak, davanın reddini talep etmiştir. Hakim olsaydınız bu dava hakkında nasıl karar verirdiniz? Neden?

d) Genel kurula katılan ve sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararına muhalefet şerhi koyan pay sahibi B, gündemde sermaye artırımına ilişkin madde bulunduğunu, ancak yeni pay alma hakkının kısıtlanmasına ilişkin açıklama olmamasına rağmen, pay sahiplerinin yeni pay alma hakkının kısıtlandığını iddia ederek genel kurul kararının iptalini talep etmiştir. B iddiasında haklı mıdır? Neden? (Not: pay sahiplerinin yeni pay alma hakkı tamamen kaldırılmamış, eşit bir şekilde kısıtlanmıştır.)

e) Şirket'in bir önceki sermaye artırımında çıkarılan hisse senetlerinin bedellerinin bir kısmının bazı pay sahipleri tarafından ödenmemiş olmasının son genel kurul toplantısında sermaye artırım kararı alınmasına etkisini tartışınız.

(20 Puan)

SORU 6. Tacir olmayan B, A Bankası'ndan tüketici kredisi almıştır. Taraflar arasında kredi sözleşmesi imzalanırken, B'nin arkadaşı olan Ü, B'nin borcu için kendi taşınmazı üzerinde ipotek tesis etmiş, diğer yandan aynı borç için B'nin iş arkadaşı C de kefil olmuştur. B, süresi içinde kredi borcunu ödeyemeyerek temerrüde düşmüştür.

a) İpotek veren Ü'nün kredi borçlusu B'nin ve kefil C'nin sorumluluklarının türünü kısaca açıklayınız.

b) A Bankası B'den tahsil edemediği kredi alacağı için önce ipoteğin paraya çevrilmesi yoluna mı başvurmalıdır, yoksa önce kefil C'den alacağın tahsilini isteyebilir mi? Neden?

c) A Bankası'nın önce kefil C'ye başvurduğunu ve kredi borcunu C'nin ödediğini varsayalım. Bu durumda Ü'nün taşınmazı üzerindeki ipotek sona ermiş olur mu? Neden?

d) A Bankası'nın önce Ü'ye başvurduğunu ve Ü'nün kredi borcunu ödediğini varsayalım. Bunun C'nin hukuki durumuna bir etkisi var mıdır?

(20 Puan)

SORU 7. Aşağıdaki kavramlardan dördünü kısaca açıklayınız.

- a) Örtülü boşluk
- b) Edimin başlangıçtaki imkansızlığı
- c) Lex commisoria yasađı
- d) Bileşik faiz
- e) Garantili çek
- f) Cari hesap

(10 Puan)

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
(07-08 KASIM 2009)

KAMU HUKUKU

SORU 1. Aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız.

- a) İdari vesayet
- b) Yetki Devri
- c) Hizmet Kusuru
- d) İdari makamların sükûtu
- e) Yerinden yönetim ilkesi
- f) Kazanç müsaderesi
- g) Olası kast
- h) Ön ödeme
- i) Netice sebebiyle ağırlanmış suç
- j) Bileşik suç

SORU 2. Aşağıda yer verilen olayları irtikap, görevi kötüye kullanma ve rüşvet suçlarının ayrı ayrı oluşup oluşmadığı, oluşuyorsa kimler hakkında oluştuğu açısından değerlendiriniz.

a) A, devlet memuru olarak çalışmaktadır. B ise A'nın çalıştığı kamu kurumunun denetimine tabi bir serbest meslek ile iştirak etmektedir. A bir gün B'yi yanına çağırarak ve çalıştığı kamu kurumunun paraya ihtiyacı olduğunu belirterek B'den ve aynı mesleği yapan diğer arkadaşlarından para yardımı yapmasını istemiştir. B bu durum karşısında, belge olmadan para vermeyeceklerini ifade etmiştir. Bu konuşmanın üzerinden bir hafta geçtikten sonra A B'yi yine yanına çağırarak, oğluna sünnet düğünü yapacağını söylemiş ve B'nin ve aynı mesleği yapan diğer arkadaşlarının katkıda bulunmasını istemiştir. Bunun üzerine B, aynı mesleği yapan diğer arkadaşları ile görüşmüş ve para yardımında bulunmadıkları takdirde A'nın mesleki faaliyetlerini yapmalarını çok zorlaştıracığı sonucuna varmış ve aralarında topladıkları 1.000 lirayı B, A'ya vermiştir.

b) Doktor D, o yöredeki tek Devlet Hastanesinde ortopedi uzmanı olarak görev yapmaktadır. E, 12.5.2009 tarihinde trafik kazası geçirerek hastaneye getirilmiş, trafik kazası neticesinde acil ameliyat gereken femur kırığı meydana gelmiş ve Doktor D, asgari ücretle geçinen E'nin ameliyatını yapmak üzere 17.8.2009 tarihine gün vermiştir. Bu sırada E'nin babası F, Doktor D'nin özel muayenehanesine giderek oğlunun ameliyatının bir an evvel yapılması için görüşmüş, borcunun ne olacağını sorması üzerine taraflar 5.000 liraya anlaşmış, C, 3.000 lirayı hemen, kalanını da 13.5.2009 tarihinde gerçekleşen ameliyattan sonra ödemiştir.

SORU 3. Dolandırıcılık suçu ile güveni kötüye kullanma suçunu karşılaştırınız.

SORU 4. İdari yargı mercilerince verilen yürütmenin durdurulması kararlarının şartlarını, uygulanmasını ve hukuki sonuçlarını iptal kararları ile karşılaştırmalı şekilde açıklayınız.

SORU 5. Hisse senetleri borsada işlem gören bir anonim ortaklık olan ABC Kereste Ticareti A.Ş.'nin (Şirket) muhasebe kayıtlarında hile yapıldığı ve bu suretle şirket kârının olması gerekenden daha çok miktarda gösterildiği Sermaye Piyasası Kurulu uzmanlarınca yapılan denetimlerde tespit edilmiştir. Şirketin muhasebeden sorumlu müdürü A hakkında belgede sahtecilik suçundan dolayı SPK tarafından suç duyurusunda bulunulmuş ve kamu davası açılmıştır. Ancak yargılama sırasında Sermaye Piyasası Kurulu'nun muhasebe ile ilgili tebliğinde bir değişiklik yapılması neticesinde daha önce muhasebe hilesi olarak sayılan ve Şirket'in muhasebe kayıtlarında da tespit edilen husus yasal hale gelmiştir.

a) Sanık A, Sermaye Piyasası Kurulu'nun muhasebe ile ilgili tebliğinde yapılan değişikliğin lehine olduğunu, bu suretle hakkında ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Bu iddiayı değerlendiriniz.

b) Sermaye Piyasası Kanunu'nun 47/B-2 maddesi aşağıdaki gibidir:

"B) 1. ...

2. Defter ve kayıt tutmayanlar,

her bir alt bent kapsamına giren fiillerden dolayı bir yıldan üç yıla kadar hapis ve ikibin günden beşbin güne kadar adlı para cezası ile cezalandırılırlar. Gerçeęe aykırı defter ve kayıt tutan, hesap açan veya bunlarda her türlü muhasebe hilesi yapan ya da gerçeğe aykırı bağımsız denetleme raporu düzenleyenler ile düzenlenmesini sağlayanlar, Türk Ceza Kanununun belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır."

Yukarıda yer alan Sermaye Piyasası Kanunu'nun 47B-2 maddesi açık ceza normu olarak nitelendirilebilir mi? Tartışınız.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI GİRİŞ SINAVI
(07-08 KASIM 2009)

TAKİP VE USUL HUKUKU

SORU 1. Aşağıdaki kavramları açıklayınız.

- a) Hükümün açıklanmasının geri bırakılması
- b) Uzlaşma
- c) İstinabe
- d) Kamu davasının mecburiliği ve devamlılığı
- e) Usuli müktesep hak

(10 Puan)

SORU 2. Alacağı bir ipotek ile temin edilmiş olan alacaklıların alacağını cebri icra yoluyla almak istemesi halinde başvuracağı takip usulünü, alacağın bir ilama bağlı olduğu ve olmadığı haller bakımından ayrı ayrı değerlendiriniz.

(15 Puan)

SORU 3. İflasın ertelenmesi kurumunun amacını, şartlarını ve hukuki sonuçlarını açıklayarak, iflasın takiplere etkisi ile iflasın ertelenmesinin takiplere etkisini karşılaştırmalı olarak değerlendiriniz.

(15 Puan)

SORU 4. Yerleşim yeri Ankara olan A, yerleşim yeri İngiltere olan arkadaşı B ile İstanbul'da karşılaştığında B'ye ait Eskişehir'de bulunan 10.000 TL değerinde arsanın alımı için sözleşme imzalamış, ancak devir gerçekleşmemiştir. Sözleşmede mal bedelinin beş eşit taksitte ödenmesi, ödemede gecikme olması halinde %20 gecikme faizi ödeneceği, taşınmazın devrinin taksitlerin tamamının ödenmesinden sonra gerçekleşeceği, sözleşmeden doğan uyuşmazlıkların Bursa mahkemelerinde çözüleceği öngörülmüştür. A ikinci taksidi ödedikten sonra kalan tutarı ödememiştir. B kalan taksitleri ve gecikme faizinin tahsili için dava açmıştır.

a) B tarafından açılan davanın türü nedir, bu davaya bakmakla görevli ve yetkili mahkemeyi veya mahkemeleri gerekçeli olarak belirtiniz. **(5 Puan)**

b) B'nin yerleşim yerinin açılan davadaki etkisini tartışınız. **(5 Puan)**

c) A'nın sözleşme konusu arsayı satmaya çalıştığını öğrenen B hangi hukuki koruma yoluna başvurabilir? Sözleşme hükümlerine dayanılarak bir dava açılacak olması halinde, Bu davaya bakmakla görevli ve yetkili mahkemeyi veya mahkemeleri belirtiniz. **(10 Puan)**

d) A kalan taksitler karşılığı olan 6000 TL bedelinde B'ye mal sattığını iddia etmektedir. A iddiasını nasıl kanıtlayabilir? **(10 Puan)**

e) B'nin dava dilekçesinde sadece ödenmeyen taksit bedellerini talep etmesi durumunda, B'nin açılan bu davada sözleşmede belirlenen gecikme faizini de talep edebilmesi mümkün müdür? **(10 Puan)**

f) Mahkemenin davalıyı taksit bedelleri tutarı olan 6.000 TL'yi ödemeye mahkûm edip, sözleşmesel faizin ödenmesi talebinin reddine karar vermiş olması durumunda, bu karara karşı kimler, hangi sürede, hangi halin varlığı halinde, hangi kanun yoluna başvurabilir? **(10 Puan)**

(Toplam 50 Puan)

SORU 5. İkrar kavramını ve ikrar beyanının içeriğine göre ikrar çeşitlerini örneklerle kısaca açıklayınız ve ikrarın etkisini kısaca belirtiniz.

(10 Puan)

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI - UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI
GİRİŞ SINAVI
(07-08 KASIM 2009)

SORU 1: Aşağıdaki metni Türkçeye çeviriniz. (60 Puan)

“Since July 2007, the world has faced, and continues to face, the most serious and disruptive financial crisis since 1929. Originating primarily in the United States, the crisis is now global, deep, even worsening. It has proven to be highly contagious and complex, rippling rapidly through different market segments and countries. Many parts of the financial system remain under severe strain. Some markets and institutions have stopped functioning. This, in turn, has negatively affected the real economy. Financial markets depend on trust. But much of this trust has evaporated.

Significant global economic damage is occurring, strongly impacting on the cost and availability of credit; household budgets; mortgages; pensions; big and small company financing; far more restricted access to wholesale funding and now spillovers to the more fragile emerging country economies. The economies of the OECD are shrinking into recession and unemployment is increasing rapidly. So far banks and insurance companies have written off more than 1 trillion euros. Even now, 18 months after the beginning of the crisis, the full scale of the losses is unknown. Since August 2007, falls in global stock markets alone have resulted in losses in the value of the listed companies of more than €16 trillion, equivalent to about 1.5 times the GDP of the European Union.”

SORU 2: Aşağıdaki metni İngilizceye çeviriniz. (40 Puan)

“Bu çalışma, finansal serbestleşme ve bunun Türkiye üzerindeki etkilerine ilişkindir. Finansal serbestleşmenin gerçekleşmesi sonucunda uluslararası sermaye hareketlerinin önünde neredeyse hiçbir engel kalmamıştır. Bunun sonucunda ülkeler arasında dolaşan sermaye hacmi büyük miktarlara ulaşmıştır. Kısa vadeli sermaye hareketlerinin meydana getirdiği büyük fon birikimi ve büyük işlem hacminin, gelişmekte olan ülke piyasalarına anlık giriş-çıkışlar yapabiliyor olması önemli bir sorun oluşturmuştur. Çünkü, bu giriş-çıkışlar ilgili ülke piyasalarında büyük dalgalanmalar meydana getirmekte, bu dalgalanmalar da finansal krizlerin başlatıcısı olabilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada sermaye kontrolleri konusu açıklanmıştır.

Çalışmanın birinci kısmında finansal liberalleşme kavramı tanımlanmış, dünyada yaşanan finansal liberalleşme süreci hakkında bilgi verilmiştir. İkinci kısımda uluslararası sermaye hareketlerinin tanımı, çeşitleri ve serbestleşmesi anlatılmıştır. Uzun ve kısa vadeli sermaye hareketleri tanımlanmış olup, özellikle sıcak para olarak adlandırılan spekülâtif sermaye hareketleri üzerinde durulmuştur. Üçüncü bölümdeyse kısa vadeli sermaye hareketlerinin Türkiye ekonomisi ile ilişkisi incelenmiştir. Bu bölümde Türkiye'de yaşanmış olan finansal liberalleşme süreci özetlenmiş ve bu sürecin sonuçları hakkında yorumlara yer verilmiştir. Ayrıca kısa vadeli sermaye hareketlerinin Türk ekonomisi üzerindeki etkileri tartışılmış, özellikle spekülâtif sermayenin 1994, 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan krizlerdeki rolü üzerinde durulmuştur. Çalışmanın sonunda Türkiye' de finansal sermaye kontrollerine yönelik politika önerileri yer almaktadır."

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI - UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI
GİRİŞ SINAVI
(07-08 KASIM 2009)

SORU 1: Aşağıdaki metni Türkçeye çeviriniz. (60 Puan)

“Seit Juli 2007 sieht sich die Welt mit der schwersten und tiefgreifendsten Finanzkrise seit 1929 konfrontiert. Die ursprünglich von den Vereinigten Staaten ausgehende Krise hat inzwischen die ganze Welt erfasst, sie reicht tief und nimmt an Schärfe zu. Sie hat sich als hochansteckend und komplex erwiesen und greift rasch auf die verschiedenen Marktsegmente und Länder über. Weite Teile des Finanzsystems stehen immer noch schwer unter Druck. Manche Märkte und Institute sind ganz zusammengebrochen. Dies wiederum hat die Realwirtschaft in Mitleidenschaft gezogen. Finanzmärkte sind auf Vertrauen angewiesen. Doch dieses Vertrauen ist schwer erschüttert.

Weltweit entsteht erheblicher wirtschaftlicher Schaden mit gravierenden Auswirkungen auf Kreditkosten und -angebot, die Finanzlage der privaten Haushalte, Hypotheken und Renten, die Finanzierung von großen und kleinen Unternehmen sowie einem erheblich eingeschränkten Zugang zur Wholesale-Finanzierung und Rückwirkungen auf die anfälligeren Volkswirtschaften der Schwellenländer. Die Volkswirtschaften der OECD schrumpfen und gleiten in eine Rezession, während die Arbeitslosigkeit rasch steigt. Banken und Versicherungsgesellschaften haben jetzt schon über 1 Billion Euro abgeschrieben. Selbst achtzehn Monate nach Beginn der Krise ist der volle Umfang der Verluste noch immer nicht bekannt. Der Kursrutsch an den Weltaktienmärkten hat seit August 2007 bei börsennotierten Unternehmen zu einem Wertverlust von über 16 Bio. EUR geführt, also etwa dem anderthalbfachen BIP der Europäischen Union.“

SORU 2: Aşağıdaki metni Almancaya çeviriniz. (40 Puan)

Bu çalışma, finansal serbestleşme ve bunun Türkiye üzerindeki etkilerine ilişkindir. Finansal serbestleşmenin gerçekleşmesi sonucunda uluslararası sermaye hareketlerinin önünde neredeyse hiçbir engel kalmamıştır. Bunun sonucunda ülkeler arasında dolaşan sermaye hacmi büyük miktarlara ulaşmıştır. Kısa vadeli sermaye hareketlerinin meydana getirdiği büyük fon birikimi ve büyük işlem hacminin, gelişmekte olan ülke piyasalarına anlık giriş-çıkışlar yapabiliyor olması önemli bir sorun oluşturmuştur. Çünkü, bu giriş-çıkışlar ilgili ülke piyasalarında büyük dalgalanmalar meydana getirmekte, bu dalgalanmalar da finansal krizlerin başlatıcısı olabilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada sermaye kontrolleri konusu açıklanmıştır.

Çalışmanın birinci kısmında finansal liberalleşme kavramı tanımlanmış, dünyada yaşanan finansal liberalleşme süreci hakkında bilgi verilmiştir. İkinci kısımda uluslararası sermaye hareketlerinin tanımı, çeşitleri ve serbestleşmesi anlatılmıştır. Uzun ve kısa vadeli sermaye hareketleri tanımlanmış olup, özellikle sıcak para olarak adlandırılan spekülâtif sermaye hareketleri üzerinde durulmuştur. Üçüncü bölümdeyse kısa vadeli sermaye hareketlerinin Türkiye ekonomisi ile ilişkisi incelenmiştir. Bu bölümde Türkiye'de yaşanmış olan finansal liberalleşme süreci özetlenmiş ve bu sürecin sonuçları hakkında yorumlara yer verilmiştir. Ayrıca kısa vadeli sermaye hareketlerinin Türk ekonomisi üzerindeki etkileri tartışılmış, özellikle spekülâtif sermayenin 1994, 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan krizlerdeki rolü üzerinde durulmuştur. Çalışmanın sonunda Türkiye'de finansal sermaye kontrollerine yönelik politika önerileri yer almaktadır.

SERMAYE PİYASASI KURULU
UZMAN YARDIMCILIĞI - UZMAN HUKUKÇU YARDIMCILIĞI
GİRİŞ SINAVI
(07-08 KASIM 2009)

SORU 1: Aşağıdaki metni Türkçeye çeviriniz. (60 Puan)

“Depuis juillet 2007, le monde est confronté à la crise financière la plus grave et la plus lourde de conséquences depuis 1929. Cette crise, apparue aux États-Unis, est aujourd'hui mondiale et profonde, et elle s'aggrave encore. Elle s'est avérée très contagieuse et complexe, et s'est rapidement propagée dans différents pays et différents segments du marché. De nombreux secteurs du système financier continuent de subir de fortes tensions. Certains marchés et établissements ont cessé de fonctionner, ce qui nuit à l'économie réelle. Les marchés financiers reposent sur la confiance, mais la confiance s'est considérablement érodée.

On observe de graves préjudices économiques à l'échelon mondial, avec de lourdes conséquences pour le coût et la disponibilité du crédit, les budgets des ménages, le crédit hypothécaire, les retraites, le financement des entreprises, petites et grandes, un accès beaucoup plus restreint au financement de marché et maintenant des retombées sur les économies émergentes plus fragiles. Les économies des pays de l'OCDE entrent en récession, et le chômage progresse rapidement. Jusqu'ici, les banques et les entreprises d'assurance ont renoncé à des créances de plus de 1 000 milliards d'euros. Aujourd'hui encore, 18 mois après le début de la crise, on ne connaît pas l'ampleur exacte des pertes. Depuis le mois d'août 2007, l'effondrement des marchés boursiers mondiaux a entraîné des diminutions de valeur des entreprises cotées de plus de 16 000 milliards d'euros, ce qui représente environ 1,5 fois le PIB de l'Union européenne.”

SORU 2: Aşağıdaki metni Fransızcaya çeviriniz. (40 Puan)

“Bu çalışma, finansal serbestleşme ve bunun Türkiye üzerindeki etkilerine ilişkindir. Finansal serbestleşmenin gerçekleşmesi sonucunda uluslararası sermaye hareketlerinin önünde neredeyse hiçbir engel kalmamıştır. Bunun sonucunda ülkeler arasında dolaşan sermaye hacmi büyük miktarlara ulaşmıştır. Kısa vadeli sermaye hareketlerinin meydana getirdiği büyük fon birikimi ve büyük işlem hacminin, gelişmekte olan ülke piyasalarına anlık giriş-çıkışlar yapabiliyor olması önemli bir sorun oluşturmuştur. Çünkü, bu giriş-çıkışlar ilgili ülke piyasalarında büyük dalgalanmalar meydana getirmekte, bu dalgalanmalar da finansal krizlerin başlatıcısı olabilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada sermaye kontrolleri konusu açıklanmıştır.

Çalışmanın birinci kısmında finansal liberalleşme kavramı tanımlanmış, dünyada yaşanan finansal liberalleşme süreci hakkında bilgi verilmiştir. İkinci kısımda uluslararası sermaye hareketlerinin tanımı, çeşitleri ve serbestleşmesi anlatılmıştır. Uzun ve kısa vadeli sermaye hareketleri tanımlanmış olup, özellikle sıcak para olarak adlandırılan spekülasyon sermaye hareketleri üzerinde durulmuştur. Üçüncü bölümdeyse kısa vadeli sermaye hareketlerinin Türkiye ekonomisi ile ilişkisi incelenmiştir. Bu bölümde Türkiye’de yaşanmış olan finansal liberalleşme süreci özetlenmiş ve bu sürecin sonuçları hakkında yorumlara yer verilmiştir. Ayrıca kısa vadeli sermaye hareketlerinin Türk ekonomisi üzerindeki etkileri tartışılmış, özellikle spekülasyon sermayenin 1994, 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan krizlerdeki rolü üzerinde durulmuştur. Çalışmanın sonunda Türkiye’de finansal sermaye kontrollerine yönelik politika önerileri yer almaktadır.”